

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2016. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-08-16-1-678/17

Сарајево, јуни 2017. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА.....	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ	6
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ.....	7
1.	Увод	7
2.	Реализација ранијих препорука	7
3.	Систем интерних контрола.....	8
4.	Буџет и извјештавање	9
5.	Извршење буџета	9
6.	Биланс стања.....	13
7.	Јавне набавке	13
8.	Приходи.....	14
9.	Остало	16
10.	Коментари	17
	Прилози	17

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд) за 2016. годину** који обухватају: биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода и издатака из буџета, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Суда одговорно је за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услед преваре или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји Суда не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просудби ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услед преваре или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

¹ У складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине, Канцеларија за ревизију у оквиру финансијске ревизије проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Суда приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2016. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на следеће:

- Дио обавеза за правне услуге које се односе на 2016. годину које, због нерасположивости средстава на позицији уговорених услуга, нису евидентирани (Суд је наведено образложио у текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину) услед чега је извршење буџетских средстава, као и укупне обавезе, приказано мање од стварног (тачка 5.5. Извјештаја).
- Слабости система контроле уплате и наплате прихода по основу судских такси, казни, трошкова кривичног поступка и противправне имовинске користи (тачка 8. Извјештаја).
- Потенцијалне обавезе по основу судских спорова (тачка 9. Извјештаја).

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Суда за 2016. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Суд руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Суда је такође одговорно да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године осигурало намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.² Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим

² Нови ISSAI 4000 је усвојен у децембру 2016. године и замјењује раније ISSAI 4000, 4100 и 4200.

прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Суда, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Суда за 2016. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- Слабости система интерних контрола код појединих набавки у дијелу описивања предмета набавке (тачка 7. Извјештаја).

Сарајево, 27.6.2017. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Критеријуми за ревизију:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину;
- Закон о финансирању институција БиХ;
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти;
- Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ;
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС);
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ;
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Суд је основан Законом о Суду Босне и Херцеговине³ с циљем осигурања ефикасног остваривања надлежности државе Босне и Херцеговине и поштивања људских права и владавине закона на њеној територији. Законом је одређена кривична, управна и апелациона надлежност Суда. Суд чине предсједник и одређени број судија. Предсједника Суда БиХ именује Високи судски и тужилачки савјет БиХ на период од 6 година. Задње именовање је извршено у јануару 2011. године и траје до јануара 2017. године. Број судија у Суду утврђује се одлуком Високог судског и тужилачког савјета БиХ који и врши именовање судија.

2. Реализација ранијих препорука

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Суда за 2015. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење са скретањем пажње на исплате јубиларних награда судијама и стручном особљу Суда. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Суд није поступио у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестио нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука.

Увидом у предузете активности, те освртом на реализацију датих препорука, утврдили смо сљедеће:

2.1. Реализоване препоруке

- У 2016. години није вршена исплата стимулација стручном особљу Суда.

2.2. Нереализоване препоруке

- У току 2016. године нису предузимане значајније активности на успостављању система финансијског управљања и контроле у складу са смјерницама и приручником Централне хармонизацијске јединице.
- У 2016. години су вршене исплате јубиларних награда судијама и стручном особљу Суда иако Законом о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ није предвиђена исплата ових награда.
- Поново су код појединих набавки констатовани недостаци у дијелу техничких спецификација.
- Још увијек није ријешено питање евидентирања у пословним књигама објекта и земљишта које користи Суд и друге правосудне институције БиХ, за које је право власништва и кориштења утврђено Одлуком високог представника⁴.

³ Службени гласник БиХ, број 49/09

⁴ Суд нема механизме да реализује дату препоруку. Наиме, Одлуком високог представника (Број 44/02 од 16.10.2002. године, Службени гласник БиХ, број: 33/02) утврђено је право власништва и право кориштења зграда и земљишта у комплексу у коме је смјештен Суд. Право власништва на зграде, инфраструктуру, помоћне објекте и земљиште је додијељено Босни и Херцеговини - заједничким институцијама Босне и Херцеговине. Објекти и припадајуће земљиште трајно ће се користити за смјештај Суда, Тужилаштва и других правосудних институција БиХ.

3. Систем интерних контрола

Извршили смо испитивање система интерних контрола, административних и рачуноводствених процедура и квалитета финансијског управљања у Суду. Циљ ових испитивања је био да се увјеримо колико су поуздани подаци на којима се базирају финансијски извјештаји, те да ли је финансијско управљање у складу са постојећим прописима.

Организација и руковођење: Послови из надлежности Суда обављају се у оквиру организационих јединица: Кривично одјељење, Управно одјељење, Апелационо одјељење, Уред регистрара за Одјел I и II и Заједнички секретаријат Суда.

Општи послови и задаци те послови правне помоћи раду судија обављају се у оквиру Заједничког секретаријата Суда и Уреда регистрара Одјела I и Одјела II Кривичног и Апелационог одјељења Суда чија је организациона структура успостављена Правилником о организационој структури Заједничког секретаријата и Уреда регистрара Одјела I и Одјела II Суда из 2015. године. Од укупног броја извршилаца који су утврђени Правилником о организационој структури (292 извршиоца, од чега 136 извршиоца у Заједничком секретаријату, а 156 у Уреду регистрара), са 31.12.2016. године је било 265 извршилаца.

Предсједник и све судије Суда чине Општу сједницу која је, према Закону и Пословнику о раду, мјеродавна за израду и усвајање пословника о раду, усвајање плана рада и приједлога буџета Суда. Дужности предсједника Суда су организација рада Суда и старање о остваривању сарадње са другим институцијама те вршење дужности у складу са важећим законима и пословнику. За припрему и извршавање буџета Суда, задужен је предсједник Суда уз помоћ генералног секретара.

Заједничким секретаријатом руководи генерални секретар, под надзором предсједника Суда и у складу са условима утврђеним Пословником Суда. Генералном секретару помажу два помоћника генералног секретара. Регистрар руководи Уредом регистрара Одјела I. и Одјела II. Кривичног и Апелационог одјељења и надлежан је, у сарадњи с предсједником Суда, за управљање и пружање услуга подршке Одјелу I и Одјелу II Кривичног и Апелационог одјељења.

Финансијско управљање и контрола: Суд је ранијих година донио одређене правилнике, упутства и процедуре којима су дефинисана одређена подручја потрошње и значајнији процеси рада као и нивои овлаштења и одговорност, међутим, у 2016. години нису предузимане значајније активности на успостављању система финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу у институцијама БиХ и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ (мапирање пословних процеса, опис процеса, процјена ризика, регистар ризика).

У Извјештају о финансијском управљању и контроли за 2016. годину који је достављен Централној хармонизацијској јединици (ЦХЈ), Суд је навео мјере које планира предузети за даљи развој система финансијског управљања и контроле по COSO компонентама.

Током процеса ревизије констатовано је да постоје одређене слабости система интерних контрола за које је у наредном периоду потребно предузети одређене активности како би се исти унаприједио. Слабости су идентификоване код процеса запошљавања, исплате јубиларних награда, јавних набавки те процеса контроле уплаћених прихода и наплате прихода. Сматрамо да би било неопходно ажурирати постојећа правила и процедуре које се примјењују у раду. Такође сугеришемо да се успостави пракса да се пријем опреме врши комисијски те да се сачињава записник о квалитативном и квантитативном пријему опреме, као доказ да је средство испоручено и да одговара траженим спецификацијама.

Препоручујемо Суду да, у складу са прописима, документује и имплементира процес финансијског управљања и контроле, који треба да допринесе смањењу ризика пословања цјелокупне институције.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁵ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁶, интерну ревизију у Суду би требала обављати Јединица интерне ревизије у оквиру Министарства правде БиХ. У 2016. години није било активности интерне ревизије у Суду.

4. Буџет и извјештавање

Првобитни захтјев Суда за буџетским средствима износио је 18.413.000 КМ и 313 запослених - основни захтјев у износу 16.129.000 КМ и 277 запослених (у оквиру горње границе расхода) и додатни захтјев у износу 2.284.000 КМ за 36 запослених, од тога 9 судија.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2016. годину⁷ Суду су одобрена средства из буџета у износу од **16.529.000 КМ** од чега за текуће издатке 16.335.000 КМ и 194.000 КМ за капиталне издатке и 286 запослених.

Суд је у 2016. години располагао и средствима донација (пренесена средства из 2015.године) у укупном износу од 111.020 КМ за реализацију програма IPA- буџетска помоћ за процесуирање предмета ратних злочина тако да је укупно расположиви буџет Суда за 2016. годину износио **16.640.020 КМ**.

Крајем године, на основу сагласности Министарства финансија и трезора БиХ⁸, извршена је једна промјена структуре расхода у оквиру текућих издатака у укупном износу 150.000 КМ. Преструктурисање је извршено због недостатка средства на позицији правних услуга на којој су средства, и поред наведеног повећања, била недовољна за евидентирање свих обавеза по овом основу (детаљније у тачки 5.5. Уговорене услуге).

Годишњи финансијски извјештај за 2016. годину Суд је сачинио и доставио надлежним институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Такође, Извјештај о раду Суда за 2016. годину је достављен Високом судском и тужилачком савјету БиХ.

5. Извршење буџета

У Годишњем финансијском извјештају Суда за 2016. годину, исказани су расходи у износу од 15.588.049 КМ, што у односу на одобрени буџет у износу од 16.640.020 КМ, представља остварење од 94%. Одређено одступање извршеног у односу на одобрени буџет резултат је највећим дијелом нереализоване планиране динамике запошљавања, односно мањег просјечног броја запослених, мање реализације одређених издатака у односу на план, као и одступања вриједности закључених уговора о набавкама у односу

⁵ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁶ Службени гласник БиХ, број 49/12

⁷ Службени гласник БиХ, број 101/15

⁸ Одлуке о преструктурисању број 05-16-2-10403-2/16 од 21.12.2016. године

на процијењене вриједности. Извршење буџета у односу на претходну годину је мање за 2,5 %.

Буџетска средства су реализована у износу 15.498.835 КМ, а донаторска средства – буџетска помоћ за процесуирање предмета ратних злочина⁹ у износу 89.214 КМ и то за бруто плате и накнаде пројектног особља.

Значајни расходи из буџетских средства односе се на: бруто плате (10.805.351 КМ), накнаде запослених (586.412 КМ), издатке за телефонске и поштанске услуге (232.590 КМ), издатке за енергију и комуналне услуге (244.456 КМ), уговорене услуге (3.257.882 КМ) те капиталне издатке (164.183 КМ).

Преглед расхода буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата исказане су у износу од 10.805.351 КМ од чега нето плате и накнаде плата износе 6.202.079 КМ, а порези и доприноси 4.564.078 КМ.

Током 2016. године запосленима са средњом стручном спремом за рад у комисијама и радним групама, те за резултате рада су исплаћене стимулације у укупном нето износу 39.193 КМ.

Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате износи 278, а укупан број запослених у Суду БиХ са 31.12.2016. године износио је 265 (53 судије, 89 чланова стручног особља, 110 запосленика и 13 приправника).

Судије и стручно особље остварују плату на основу Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ¹⁰, а остали запослени (средња стручна спрема и приправници) на основу Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ.¹¹

Према подацима Суда, у току 2016. године укупно 37 лица је засновало радни однос (5 судија, 10 лица на неодређено вријеме на основу јавног огласа, 9 лица на одређено вријеме, 13 приправника и 4 волонтера а на основу јавног огласа на период до годину дана), а 51 лице је прекинуло радни однос, унапријеђена су четири службеника, док је шест службеника премјештено на друго радно мјесто у оквиру истог платног коефицијента.

Једно лице је Одлуком Високог судског и тужилачког савјета БиХ привремено удаљено од вршења дужности судије до окончања истраге. За вријеме трајања привременог удаљења лице остварује сва права из радног односа.

Ревизијом је констатовано да је у току године пет лица ангажовано по уговору о раду на одређено вријеме дуже од три мјесеца (до годину дана) у континуитету без прекида радног односа и без претходно проведене конкурсне процедуре, што је образложено хитном потребом и немогућности провођења редовне процедуре јавног конкурса.

Препоручујемо Суду да пријем запослених планира и реализује, у свим случајевима, у складу са важећим прописима.

⁹ Делегација Европске комисије за БиХ је одобрила средства за процесуирање предмета ратних злочина у оквиру Инструмента претприступне помоћи (ІРА) 2012. Програм је планиран и реализован у периоду од 15.02.2014. до 30.06.2016. године.

¹⁰ Службени гласник БиХ, број: 90/05, 32/07

¹¹ Службени гласник БиХ, бр: 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 и 94/16

Потраживање за рефундацију накнада за боловање: Ревизијским поступцима је уочено да у појединим случајевима нису поднесени захтјеви за рефундацију накнаде за вријеме привремене спријечености за рад надлежним фондовима здравственог осигурања те препоручујемо благовремено подношење ових захтјева у наредном периоду.

5.2. Накнаде трошкова запослених

Накнаде трошкова запослених остварене са 31.12.2016. године износе 586.412 КМ. Значајније накнаде односе се на регрес (252.488 КМ), топли оброк (164.280 КМ), превоз с посла и на посао (96.926 КМ) и јубиларне награде (15.770 КМ) те порезе и доприносе (49.478 КМ).

Регрес: Судијама је исплаћен регрес за годишњи одмор у износу од 2.433 КМ, што представља 50% основне мјесечне плате судије Уставног суда БиХ, у складу са одредбама Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ, а на основу пресуде Суда БиХ из 2012. године и по сугестијама Министарства финансија и трезора БиХ. Осталим запосленим који примају плату у складу са наведеним Законом исплаћен је износ од 50% њихове основне мјесечне плате (исплаћени износи крећу се од 623 КМ до 1.767 КМ). Сходно Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ, запосленим са средњом стручном спремом, регрес је исплаћен у износу од 300 КМ.

Топли оброк и превоз: Исплаћене накнаде за топли оброк и превоз с посла и на посао се односе само на запослене са средњом стручном спремом који плату остварују на основу Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, док се судијама и стручном особљу, који остварују плате и накнаде на основу Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ, којим нису дефинисане ове накнаде, исте не исплаћују, због чега су покренути бројни судски спорови а на основу одлуке Уставног суда из 2013. године (детаљније у тачки 9. Судски спорови).

Јубиларне награде: Поново је констатовано да је извршена исплата јубиларних награда судијама и стручном особљу (у укупном нето износу 8.300 КМ) иако исте нису предвиђене Законом о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ.

Сматрамо да се приликом исплата накнада за судије и стручно особље треба придржавати одредби Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ.

5.3. Издаци за телефонске и поштанске услуге

Издаци телефонских и поштанских услуга остварени су у износу 232.590 КМ и односе се на: поштанске услуге (192.595 КМ), фиксне телефоне (30.747 КМ), мобилне телефоне (5.058 КМ) и интернет (4.190 КМ).

5.4. Издаци за енергију и комуналне услуге

Издаци за енергију и комуналне услуге остварени су у износу од 244.456 КМ, а најзначајнији издаци се односе на електричну енергију (175.094 КМ), плин (51.304 КМ) и издатке за воду и канализацију (12.703 КМ).

Из буџета Суда се финансирају и трошкови електричне енергије и плина који се односе и на остале институције које су смјештене у комплексу правосудних институција (Тужилаштво БиХ, Високи судски и тужилачки савјет БиХ, Службе за заједничке послове БиХ).

5.5. Уговорене услуге

Издаци за уговорене услуге остварени су у износу 3.257.882 КМ. Значајнији трошкови односе се на правне услуге (2.914.375 КМ), трошкове свједока (156.326 КМ), трошкове по основу ослобађајућих пресуда (73.299 КМ), трошкове превоза (33.959 КМ) те трошкове вјештачења (24.859 КМ).

Правне услуге се односе на трошкове адвоката које по службеној дужности поставља Суд у случајевима и на начин одређен Законом о кривичном поступку БиХ. Адвокати по службеној дужности могу периодично испоставити захтјев за исплату трошкова, са прегледом подузетих радњи и цјеновником тих услуга који је утврђен одлуком Савјета министара БиХ¹². Суд доноси рјешења или налоге којима се трошкови из захтјева у цјелости или дјелимично признају. Сваки податак у захтјеву се појединачно провјерава. Трошковник обухвата сва поступања (акти, дописи, поднесци, приступи рочиштима и слично) са износима по адвокатској тарифи. По доношењу пресуде, одлучује се да ли ће ти трошкови пасти на терет оптуженог или на терет буџета Суда.

Како важећим прописима није прописан рок у којем се мора доставити захтјев за исплату трошкова и за који период, често се дешава да адвокат достави трошковник за процес који је трајао више година тек на крају процеса што се одражава на неизвјесност код планирања али и извршења буџета. На овај је начин, као што смо и раније констатовали, висину средстава за ову намјену врло тешко планирати.

Укупни издаци евидентирани у Главној књизи износе 2.914.375 КМ. Суд је у Годишњем финансијском извјештају за 2016. годину, у Образложењу извршења буџета, навео да је, и поред извршеног реструктурисања на овој позицији, недостајало средстава за исплату адвокатима по службеној дужности по основу издатих рјешења до 23.01.2017. године, а која се односе на захтјеве адвоката из 2016. године у износу од 573.747 КМ.

У циљу рјешавања овога проблема, Суд је средства покушао обезбиједити путем додатног реструктурисања у оквиру властитог буџета, затим путем текуће резерве, као и донацијом ЕУ из претприступних фондова. Такође, на препоруку, приједлог и уз сагласност Министарства финансија и трезора БиХ, приступило се склапању Споразума о прерасподјели дијела буџетских средстава за 2016. годину Министарства правде БиХ за трошкове обавезне законске одбране лица у кривичним поступцима који се воде пред Судом у корист Суда. Међутим, ова проблематика није разматрана на сједницама Савјета министара БиХ, без датог образложења.

Из ових су разлога предметне створене обавезе пренесене у наредну буџетску годину, а извршење буџета мање приказано за наведени износ.

Уважавајући чињеницу да се проблем обезбјеђења довољних средстава за ове намјене јавља више година, а према наводима одговорних лица у Суду, и за очекивати је да ће се предметне обавезе и далје кумулирати, мишљења смо да би Суд, уз сарадњу надлежних институција, а прије свега Министарства финансија и трезора БиХ, требао пронаћи ефикаснији начин рјешавања овог проблема.

¹² Одлука Савјета министара БиХ о накнади трошкова кривичног поступка (Службени гласник БиХ број 44/05).

5.6. Капитални издаци

Законом о буџету, Суду су одобрена средства за капиталне издатке у износу од 194.000 КМ која су реализована у износу од 164.183 КМ. Реализовани капитални издаци се односе на набавку компјутерске опреме (75.413 КМ), електронске опреме (35.100 КМ), опреме за пренос података и гласа (23.153 КМ), средстава у облику права – лиценце (22.842 КМ) те осталу опрему (7.675 КМ).

6. Биланс стања

Актива се односи на новчана средства у благајни (11.988 КМ), потраживања (14.284 КМ) и стална средства (садашња вриједност 1.541.999 КМ).

Стална средства евидентирана су у укупном износу од 4.902.620 КМ, а састоје се од грађевина (377.957 КМ), опреме (4.060.306 КМ), осталих сталних средстава (38.560 КМ), сталних средстава у облику права (421.064 КМ), средстава у припреми (4.734 КМ) и исправке вриједности сталних средстава (-3.360.621 КМ).

Повећање средстава се односи на набавке из буџетских средстава (164.183 КМ) и донирана средства од стране Високог судског и тужилачког савјета БиХ (97.082 КМ).

У току године расходована су средства набавне вриједности 53.163 КМ, а исправке вриједности 52.573 КМ, а по приједлогу пописне комисије из 2015. године.

Пасиву чине краткорочне текуће обавезе према добављачима и физичким лицима (160.487 КМ), обавезе према запосленим за плате и накнаде из децембра (1.026.440 КМ), краткорочна разграничења (4.954 КМ) и извори средстава (1.541.999 КМ).

Краткорочне текуће обавезе (160.487 КМ) се највећим дијелом односе на обавезе према добављачима (77.026 КМ), обавезе према физичким лицима (15.274 КМ) те обавезе по основу судских вјештачења 65.190 КМ (ове обавезе се односе на награде вјештака које лица која туже унапријед уплаћују на рачун Министарства финансија и трезора БиХ).

Обавезе исказане у билансу стања не обухватају обавезе према адвокатима за правне услуге које нису могле бити евидентирани као расходи буџета и обавезе за 2016. годину због недостатка средстава на позицији Уговорених услуга. Укупан износ тих обавеза је 573.747 КМ. Детаљни разлози неевидентирања ових обавеза у Главну књигу описани су у тачки 5.5.

Суд је извршио попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2016. године којим нису утврђена одступања између стварног и књиговодственог стања.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

7. Јавне набавке

Према Плану набавки за 2016. годину, као и његовим измјенама из октобра и децембра 2016. године, који је објављен на интернет страници Суда, планирана вриједност набавки износи 501.900 КМ, од чега се на текуће издатке односи 307.900 КМ, а на капиталне 194.000 КМ.

Према извјештају о укупном броју поступака са портала јавних набавки, у току године је проведено 11 отворених поступака, 14 конкурентских поступака а остало су директни спорзуми. Укупна вриједност додијељених уговора износи 348.754 КМ (без ПДВ-а).

У Суду је именована једна комисија за јавне набавке која проводи све поступке у току године.

Најзначајније набавке се односе на набавку рачунарске опреме (65.186 КМ), компјутерског материјала (37.997 КМ), набавку електронске опреме (35.100 КМ), канцеларијског материјала (28.934 КМ), услуга одржавања софтвера (25.147 КМ), набавку лиценци за софтвере (22.842 КМ), итд.

Тестирањем проведених поступака набавки, код појединих набавки је констатовано навођење марке производа или модела за поређење и кориштења додатка „или еквивалент“, без навођења критеријума мјеродавних за оцјену еквивалентности, у складу са чланом 54. став (9) Закона о јавним набавкама¹³. Ради се о сљедећим набавкама: компјутерски материјал (37.997 КМ), набавка скенера (2.188 КМ), штампача (3.106 КМ), набавка опреме за систем видео надзора (8.417 КМ).

У појединим случајевима уочено је да су у тендерској документацији дефинисани казни пенали у случају кашњења испоруке робе од стране добављача, док такве одредбе нису биле дефинисане уговором који је закључен са добављачем, тако да исти нису обрачунати добављачу који је каснио са испоруком опреме (нпр. опрема за систем видео надзора).

Анализом процијењених вриједности набавки у односу на вриједности закључених уговора установљено је да код појединих набавки постоје значајнија одступања наведених вриједности, што упућује на закључак да постоји простор за унапређење процеса испитивања тржишта и утврђивања процијењене вриједности набавки.

Неопходно је унаприједити систем интерних контрола код процеса јавних набавки у дијелу планирања и утврђивања процијењене вриједности набавке, описивања предмета набавке на начин да се избјегава навођење марке производа и кориштења додатка „или еквивалент“ без навођења критеријума мјеродавних за оцјену еквивалентности, као и у дијелу дефинисања елемената уговора сходно условима из тендерске документације.

8. Приходи

У Годишњем финансијском извјештају за 2016. годину, укупно остварени приходи исказани су у износу од 2.354.888 КМ или 20,6% више од планираних. Реализовани приходи се односе на приходе од казни, трошкова кривичног поступка и противправне имовинске користи (2.081.781 КМ) и приходе од судских такси (273.107 КМ). У односу на претходну годину, реализовани приходи су већи за 78,7 %.

Приходи од трајно одузетих предмета остварени су у износу 70.423 КМ, а евидентирани су у Главној књизи Министарства финансија и трезора БиХ.

Ревизијом је констатовано да постоје слабости система интерних контрола у дијелу планирања прихода, контроле успостављених помоћних евиденција о наплаћеним и ненаплаћеним приходима, увезивања уплата у Главној књизи са конкретним предметом те код наплате досуђених средстава у корист Буџета институција БиХ.

Све активности у вези са предметима Суда евидентирају се у посебном програму за евидентирање предмета (ЦМС) који је у надлежности Високог судског и тужилачког савјета БиХ. Наведеби програм не омогућава ефикасно праћење наплаћених и

¹³ Службени гласник БиХ број: 39/14

ненаплаћених средстава на начин да се у сваком моменту зна стање ненаплаћених средстава по правоснажним судским пресудама и по основу судских такси (изузев извлачења података ручно). Успостављене су помоћне евиденције наплаћених и ненаплаћених такси, казни, трошкова кривичног поступка и противправне имовинске користи по предметима у ексел-у које се не могу (као такве) сматрати довољно поузданим, а није успостављена ни контрола тачности тих евиденција.

У Главној књизи се воде подаци о наплаћеним приходима путем аутоматског књижења извода од стране Министарства финансија и трезора БиХ. Ревизијом је констатовано да значајан број уплата у Главној књизи није повезан са конкретним предметом. Стање уплата по одређеним предметима се може добити тек увидом у конкретан предмет, јер се уплатнице одлажу уз предмет, али без потврде да је конкретна уплата заиста и реализована (уплаћена на ЈРТ) и евидентирана у Главној књизи.

Ревизијом је такође констатовано да постоје проблеми са наплатом судске таксе као и наплатом трошкова кривичног поступка и противправне имовинске користи. Није ријешен проблем принудне наплате од таксеног обвезника тако да сваке године остају значајна ненаплаћена средства са високим ризиком од застаре. У 2016. години, у одређеном броју случајева, донесено је рјешење којим се обуставља поступак наплате судске таксе због застаре рока за наплату (рок од двије године). Иницијатива Суда у 2008. години о принудној уплати путем Управе за индиректно опорезивање није никада заживјела.

Када је ријеч о уплати трошкова кривичног поступка и противправне имовинске користи, у Извјештају о раду Суда за 2016. годину наведено је да један од проблема са којима се Суд сусреће јесу потешкоће у раду које се односе на одбијање Правобранилаштва БиХ (Закључак Правобранилаштва од 9.4.2013. године) као законског заступника да заступа Суд БиХ у предметима принудне наплате трошкова кривичног поступка/паушала и одузете имовинске користи, као и непостојање судских извршилаца у Суду.

Према наводима Суда, Суд се током 2014. године обраћао надлежним институцијама (Министарству правде БиХ, Уставноправној комисији Представничког дома и Уставноправној комисији Дома народа Парламентарне скупштине БиХ), за проналажење прихватљивог рјешења за наведени проблем, укључујући и евентуално иницирање измјене важећих прописа, међутим није добио одговор. Такође, половином 2015. године Суд је упутио допис Тужилаштву БиХ у вези са принудном наплатом по правоснажним кривичним пресудама Суда БиХ у којем је наведен проблем наплате и потреба за ефикаснијим обезбјеђењем средстава у почетној фази истражног поступка у складу са законским одредбама, како би се благовремено обезбиједила имовина из које се могу наплатити трошкови паушала, новчана казна, имовинска корист итд.

Према презентованим информацијама током ревизије број предмета који још увијек нису наплаћени је значајан и знатно већи од броја наплаћених предмета.

С обзиром на значај процеса наплате наведених прихода, препоручујемо Суду да овом процесу посвети дужну пажњу те, у сарадњи са надлежним институцијама, предузме активности на рјешавању свих проблема са којима се сусреће у вези са њиховом ефикасном наплатом.

Такође, сматрамо да је неопходно обезбиједити да се све евидентираних уплате у Главној књизи повежу са конкретним предметом, а у циљу потврде да су досуђена средства у корист Буџета институција БиХ заиста и наплаћена, те успоставити поуздане евиденције о наплаћеним и ненаплаћеним приходима.

9. Остало

9.1. Судски спорови

Према прегледу спорова који се воде против Суда, констатовано је да се исти углавном односе на радноправне спорове запослених по питању накнада за превоз, топли оброк, одвојени живот, смјештај и осталих накнада које нису дефинисане Законом о платама и накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ. Укупна вриједност спорова, према списку који нам је дат, износи око 1,2 милиона КМ. Наиме, сви запослени који не остварују право на наведене накнаде (судије и стручно особље – запослени са високом стручном спремом) су тужили Суд БиХ. Тужбе су покренуте у периоду 2012-2016. године и већина се налази на одлучивању код Врховног суда ФБиХ, Општинског суда у Сарајеву те Уставног суда БиХ. Крајем године донесена је правоснажна пресуда Суда БиХ у корист запослених који су тужили Суд БиХ, а на терет Буџета институција БиХ у укупном износу 225.980 КМ, без затезних камата.

Наиме, Уставни суд БиХ је Одлуком о допустивости и меритуму од 30.01.2013. и 28.03.2014. године¹⁴ наложио Парламентарној скупштини БиХ да, најкасније у року 6 мјесеци од дана достављања одлуке, усклади Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ у погледу накнада на име трошкова превоза, топлог obroка, смјештаја и одвојеног живота. Рок за извршење Одлуке Парламентарној скупштини је истекао 27. августа 2013. године, те је Уставни суд БиХ крајем 2013. године прослиједио Тужилаштву БиХ Рјешење којим се утврђује да Парламентарна скупштина није у року извршила Одлуку Уставног суда.

До дана завршетка наше ревизије, наведене одлуке Уставног суда БиХ нису извршене, што за последицу има бројне судске спорове и исплату значајних додатних средства на терет Буџета институција БиХ.

Сматрамо да су институције дужне поштовати одлуке Уставног суда БиХ те да наведена проблематика захтијева хитно рјешавање у циљу спречавања даљих негативних ефеката по Буџет институција БиХ.

¹⁴ Одлуком о допустивости и меритуму број: У-7/12 од 30.01.2013.године и број: У-29/13 од 28.03.2014. године Уставни суд БиХ је утврдио да Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ није у складу с чланом II/2 Устава Босне и Херцеговине и одредбама члана II/4 Устава Босне и Херцеговине, јер не садржи одредбе у погледу накнаде трошкова за исхрану у току рада, накнаде трошкова превоза на посао и превоза са посла, накнаде за смјештај и накнаде за одвојени живот.

10. Коментари

Суд није у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2016. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2016. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Наташа Авдаловић, виши ревизор,
с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Муневера Бафтић, виши
ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Сеида Капо, ревизор, с.р.

Ивона Козар, ревизор, с.р.

Срђан Крајишник, ревизор, с.р.

Славиша Вуковић, ИТ ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор,
с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2016. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2016. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2016. годину

Назив институције: Суд Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	16.335.000	0	16.335.000	15.334.652	94
Бруто плате и накнаде	11.672.000	0	11.672.000	10.805.351	93
Накнаде трошкова запослених	698.000	-86.000	612.000	586.412	96
Путни трошкови	31.000	-10.000	21.000	16.338	78
Издаци телефонских и пошт.услуга	242.000	0	242.000	232.590	96
Издаци за енергију и ком.услуге	310.000	0	310.000	244.456	79
Набавка материјала	138.000	-47.000	91.000	86.606	95
Издаци за услуге превоза и горива	12.000	-5.000	7.000	4.738	68
Унајмљивање имовине и опреме	0	0	0	0	
Издаци за текуће одржавање	116.000	0	116.000	97.845	84
Издаци за осигурање	6.000	-2.000	4.000	2.434	61
Уговорене и друге посебне услуге	3.110.000	150.000	3.260.000	3.257.882	100
2. Капитални издаци	194.000	0	194.000	164.183	85
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме (8213)	165.000	0	165.000	141.341	86
Набавка сталних средстава (8215)	29.000	0	29.000	22.842	79
Реконструкција и инвестиционо одрж.	0	0	0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
5. Новчане донације	0	111.020	111.020	89.214	80
IPA-2012		111.020	111.020	89.214	80
Укупно (1+2+3+4+5)	16.529.000	0	16.640.020	15.588.049	94

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 24.02.2017. године.

Предсједник Суда БиХ:
Ранко Дебевец

Биланс стања на дан 31.12.2016. године

Назив институције: Суд Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2015.	31.12.2016.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	142.021	26.272	18
Новчана средства	5.075	11.988	236
Краткорочна потраживања	3.396	14.284	421
Краткорочни пласмани	0	0	0
Интерни финансијски односи	0	0	0
Залихе	0	0	0
Краткорочна разграничења	133.550	0	0
2. Стална средства	1.798.677	1.541.999	86
Стална средства	4.694.519	4.902.620	104
Исправка вриједности	2.895.842	3.360.621	116
Неотписана вриједност сталних средстава	1.798.677	1.541.999	86
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	1.940.698	1.568.271	81

3. Краткорочне обавезе и разграничења	2.015.550	1.191.881	59
Краткорочне текуће обавезе	987.195	160.487	16
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	0
Обавезе према запосленима	974.599	1.026.440	105
Интерни финансијски односи	0	0	0
Краткорочна разграничења	53.756	4.954	9
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	0
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	0
Остале дугорочне обавезе	0	0	0
Дугорочна разграничења	0	0	0
5. Извори средстава	1.798.677	1.541.999	86
Извори средстава	1.798.677	1.541.999	86
Остали извори средстава	0		
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0		

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	3.814.227	2.733.880	72
------------------------------	------------------	------------------	-----------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило дана 24.02.2017. године

Предсједник Суда БиХ:
Ранко Дебевец

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суда)** дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2016. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ („Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15 и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину (Службени гласник БиХ број 101/15) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Суда.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 20.03.2017.

Предсједник Суда БиХ

Ранко Дебевец